

EDUSKUNNAN VASTAUS 38/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi ulkomaalaisrekisteristä annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ulkomaalaisrekisteristä annetun lain muuttamisesta (HE 15/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 5/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

ulkomaalaisrekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulkomaalaisrekisteristä 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1270/1997) 8 §:n 1 momentin 4 ja 7 kohta sekä 10 §:n 1 momentin 8 kohta,

muutetaan 2 §:n 2 ja 3 momentti, 3 §:n 1 ja 3 momentti, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 6 §:n 1 momentin 3 kohta, 7 §, 8 §:n 1 momentin johdantokappale, 6 ja 8 kohta sekä 2 momentti, 9 §:n 1 momentti sekä 10 §:n 1 momentin 1 ja 9 kohta sekä 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 momentti ja 10 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 183/2002, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 183/2002, uusi 4 momentti, 8 §:n 1 momenttiin uusi 9 kohta sekä 10 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 10 kohta seuraavasti:

2 §

Rekisterin pito ja käyttötarkoitus

Ulkomaalaisrekisteriä pidetään ja käytetään ulkomaalaisten maahantuloa ja maastalähtöä sekä oleskelua ja työntekoa koskevien asioiden käsittelyä, päätöksentekoa ja valvontaa varten, valtion turvallisuuden suojaamiseksi ja turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) tarkoitetun perusmuotoisen turvallisuusselvityk-

sen ja laajan turvallisuusselvityksen tekemiseksi.

Ulkomaalaisrekisteriä pidetään lisäksi Suomen kansalaisuuden saamista, säilyttämistä ja menettämistä sekä kansalaisuusaseman määrittämistä koskevien asioiden käsittelyä ja päätöksentekoa varten.

Ulkomaalaisrekisterin tietoja voidaan käyttää tilastojen kokoamiseen kansallisten ja kansainvälisten tarpeiden mukaan ottaen huomioon, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään henkilötietojen käsittelystä.

3 §

Rekisterinpitäjät

Ulkomaalaisrekisteriin kuuluvien hakemusi-
asioiden osarekisterin, maahantulon ja maasta-
lähdön valvonnan osarekisterin, kielitutkinto-
osarekisterin sekä kansalaisuusasioiden osare-
kisterin päävastuullinen rekisterinpitäjä on Ul-
komaalaisvirasto, joka vastaa myös näiden osa-
rekisterien ylläpidosta.

Ulkomaalaisrekisteriä pitää ja käyttää myös
poliisi, rajavartiolaitos, tullilaitos, työministe-
riö, työvoima- ja elinkeinokeskus, työvoimatoi-
misto, vankeinhoitoviranomainen ja vähemmis-
tövaltuutettu.

5 §

Rekisterin henkilöllinen ulottuvuus

Ulkomaalaisrekisteriin saa kerätä ja tallettaa
tietoja henkilöistä:

1) jotka ovat hakeneet viisumia tai oleskelu-
lupaa;

2) jotka ovat suorittaneet ulkomaalaislain
(/) 48 §:ssä tarkoitetun kielitutkinnon tai
osallistuneet kielitutkintoon;

3) joiden oleskeluoikeus rekisteröidään ulko-
maalaislain nojalla;

4) jotka ovat hakeneet kansainvälistä suoje-
lua taikka joiden ottamista Suomeen pakolais-
kiintiössä tai humanitaarisen maahanmuuton pe-
rusteella selvitetään;

5) jotka ovat hakeneet muukalaispassia tai pa-
kolaisen matkustusasiakirjaa taikka joille Suo-
men viranomainen on antanut maasta poistami-
sen toimeenpanoa varten yksisuuntaisen mat-
kustusasiakirjan.

Kansalaisuusasioiden osarekisteriin saa kerä-
tä ja tallettaa tietoja niistä, jotka ovat hakeneet
Suomen kansalaisuutta tai Suomen kansalaisuu-
den säilyttämistä taikka vapautumista Suomen
kansalaisuudesta tai tehneet ilmoituksen Suo-
men kansalaisuuden saamiseksi, menettäneet
Suomen kansalaisuuden tai joiden kansalaisuus-

asema on määritetty taikka pyritty määrittä-
mään.

6 §

Arkaluonteisten henkilötietojen tallettaminen

Ulkomaalaisrekisteriin talletetaan maahantu-
lon, maastalähdön ja maassa oleskelun valvon-
taa sekä Suomen kansalaisuutta koskevaa pää-
töksentekoa varten tiedot henkilöistä:

3) jotka ovat ryhtyneet taikka joiden voidaan
aikaisemman toimintansa perusteella tai muu-
toin perustellusta syystä epäillä ryhtyvän Suo-
messä kansallista turvallisuutta tai Suomen suh-
teita vieraaseen valtioon vaarantavaan toimin-
taan, sekä teon viitetieto;

7 §

Talletettavat tiedot

Ulkomaalaisrekisteriin saa siltä osin kuin on
tarpeen tallettaa 5 tai 6 §:ssä tarkoitetun henki-
lön tunnistetietoina asia- tai asiakasnumeron, ni-
met, valokuvan, DNA-testin lausunnon, suku-
puolen, syntymäajan, -paikan ja -maan, henkilö-
tunnuksen, kansalaisuus- ja kansallisuustiedot,
ammatti-, koulutus- ja kielitaitotiedot, tiedot si-
viilisäädystä ja perhesuhteista, osoite- ja muut
yhteystiedot sekä tiedot matkustusasiakirjoista
ja ulkomaalaislain 96 §:n mukaisesta hakemus-
asian vireilläoloa osoittavasta kortista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ul-
komaalaisrekisteriin saa siltä osin kuin on tar-
peen tallettaa:

1) 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta hake-
muksesta, ilmoituksesta tai tiedustelusta ilmene-
vät tiedot haetusta luvasta tai asiasta, maassa
oleskelun ja matkan tarkoituksesta ja kestosta
sekä matkareitistä, maahantulon ja maastaläh-
dön ajankohdasta ja paikasta sekä tiedot työnan-
tajista ja ulkomaalaislain 73 §:n 1 momentissa
tarkoitettujen työntekijän oleskelulupa-
an liitettävät tiedot;

2) tiedot 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen asioiden käsittelystä, niihin liittyvistä selvityksistä, lausunnoista, asian ratkaisusta ja päätöksen perusteista, asian raukeamisesta sekä muutoksenhausta;

3) 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen perheenjäsenten ja vastaanottajien henkilö- ja yhteystiedot.

8 §

Ulkopuoliset tietolähteet

Rekisterinpitäjällä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada ulkomaalaisrekisteriä varten sille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi välttämättömiä tietoja seuraavasti:

6) Kansaneläkelaitokselta ja kunnan sosiaaliviranomaiselta tiedot siitä, onko hakijalle myönnetty toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettua toimeentulotukea tai muuta vastaavaa etuutta, sekä muut tiedossa olevat seikat, joilla saattaa olla merkitystä henkilön ulkomaalaislain tai kansalaisuuslain (359/2003) mukaisen asian käsittelyssä;

8) sosiaaliviranomaiselta tai terveydenhuoltoviranomaiselta perhesiteen perusteella tehtyä oleskelulupahakemusta varten ulkomaalaislain 63 §:n mukaisesti tiedot perheenkokoajan sosiaalisesta ja terveydellisestä tilanteesta;

9) veroviranomaiselta verovelvollisen tuloja ja varallisuutta koskevia tietoja sekä muita verotustietoja Suomen kansalaisuuden saamisen tai siitä vapautumisen edellytysten selvittämiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan luovuttaa siten kuin rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden avulla, kun on selvitetty tietojen suojaaminen henkilötietolain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

9 §

Tietojen poistaminen rekisteristä

Henkilön tiedot poistetaan ulkomaalaisrekisteristä kokonaan vuoden kuluttua siitä, kun hän on saanut Suomen kansalaisuuden tai kuollut. Tiedot viisumista, oleskeluluvasta ja oleskeluoikeuden rekisteröinnistä sekä myönnetystä matkustusasiakirjasta poistetaan viiden vuoden kuluttua viimeisestä tiedon merkitsemisestä, jos viisumin, oleskeluluvan, oleskeluoikeuden tai asiakirjan voimassaolo on päättynyt. Maahantulokielloon määrättyjen henkilöiden tiedot poistetaan yhden vuoden kuluttua siitä, kun maahan-tulokiellon voimassaolo on päättynyt. Karkotus- ja käännytystiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä. Poistetut tiedot arkistoidaan.

10 §

Tietojen luovuttaminen rekisteristä

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään taikka Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään, ulkomaalaisrekisteristä saa salassapitosäännösten estämättä ja siinä määrin kuin se vastaanottavan viranomaisen lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi on tarpeen, luovuttaa tietoja:

1) puolustusvoimille turvallisuus- ja valvontatehtäviä varten viisumia ja oleskelulupaa sekä kansainvälistä suojelua koskevista hakemuksista ja hakemuksiin annetuista päätöksistä sekä oleskeluoikeuden rekisteröinneistä ja henkilön kansalaisuustiedoista asevelvollisuuslaissa (452/1950) tarkoitettujen asevelvollisuusasiain käsittelyä varten;

9) työsuojeluviranomaiselle ulkomaalaisen työntekijän työsuhteen ehtojen ja työntekooikeuden valvontaa varten;

10) hätäkeskuslaitokselle hätäkeskuslain (157/2000) 8 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella hätäkeskukselle laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

EV 38/2004 vp — HE 15/2004 vp

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan luovuttaa myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden avulla. Ennen tietojen luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla on tietoja pyytävän esitettävä selvitys tietojen

suojaamisesta henkilötietolain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2004